

Lucie Pfliegerová

Představitelé venkovských elit na jihu Čech v 18. a 19. století. Společenská role křestních kmotrů a svědků svatebních obřadů

Diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2011, 113 s.

Současná historická věda se často věnuje bádání o složitých sítích sociálních vztahů, které společně s viditelnou sociální, politickou či majetkovou hierarchií dotvářely obraz fungování společnosti, a to šlechtické, měšťanské či venkovské. Předložená diplomová práce se snaží na základě historicko-demografické analýzy křestních a svatebních svědků poodkrýt tyto neviditelné sítě neformálních vztahů ve venkovském prostředí na přelomu 18. a 19. století na jihu Čech.

Lucie Pfliegerová si jako heuristické východisko určila matriční zápisy ze tří jihočeských vesnic – Besednice, Kamenného Újezda a Ločenic v letech 1790-1815. Krátké časové vymezení tématu považuji za dobré, protože v diplomové práci umožnilo sledovat životní osudy jednotlivých osob v rámci těchto komunit, více vysvětlení by zasloužilo zdůvodnění, proč si diplomatka zvolila právě toto období. Celkově zaznamenala Lucie Pfliegerová 1 657 křtů a 302 svateb. Získané údaje o kmotrech a svatebních svědcích poté komparovala zejména s pozemkovými knihami a knihami trhových smluv.

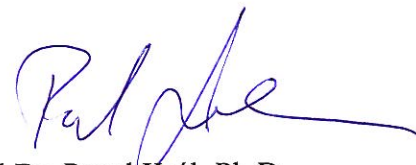
Struktura práce je logická, obecnější kapitoly diplomatce umožnily připravit si půdu pro analytické kapitoly i pro závěrečné shrnutí. Po představení základní literatury k tématu, ve které se Pfliegerová dobře orientuje, a kritice pramenů se diplomatka zabývala vývojem sňatečnosti a porodnosti ve jmenovaných lokalitách. Ačkoliv nešlo o vlastní cíl práce, prokázala, že historicko-demografickou analýzu zvládá bez problému. Třetí kapitola, založená zejména na práci s literaturou, vymezuje nezbytný normativní rámec křestního a svatebního obřadu.

Stěžejní jsou čtvrtá a pátá kapitola práce. Čtvrtá pečlivě analyzuje složení kmotrů a svatebních svědků, a to zejména z hlediska geografického, socio-profesního a majetkového. Krátké vymezené období diplomatce umožnilo identifikovat skupinu osob, které se těchto slavnostních okamžiků zúčastňovaly více než ostatní. Z nich Lucie Pfliegerová vybrala celkem 15 osob – pět za každou vesnici – které, při velmi opatrné argumentaci prezentuje jako vesnickou elitu. Právě zde nejvíce chybí pokus o definici této vrstvy společnosti, která se vedle

neformálních vztahů, které diplomatka sledovala, vytyčovala také na základě viditelných mocensko-politických vazeb. Velmi oceňuji snahu přiblížit konkrétní životní osudy a strategie některých z těchto osob, škoda je, že u vybraného vzorku 15 kmotrů a svědků se nedostalo na všechny.

Diplomová práce se nevyznačuje většími prohřešky proti historickému řemeslu, ani proti pravidlům českého pravopisu. Nadstandardní jsou tabulkové přílohy. I z těchto důvodů práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit stupněm **v ý b o r n ě**.

Zlatá Koruna 11. června 2011

PhDr. Pavel Král, Ph.D.